

คำวินิจฉัย (พิตวา) จุฬาราชมนตรี ที่ 05/2557

เรื่อง การตรวจภายในของสตรี

คำถาม : การตรวจภายใน (Pelvic Examination) หรือการทำหัตถการรักษาในช่องคลอดสตรี เช่น การตรวจแป็บสเมียร์ (Pap smear) เป็นต้น และการตรวจทางทวารหนัก (Proctoscope) ให้แก่ผู้รับการตรวจที่อยู่ในระหว่างการถือศีลอด จะทำให้เสียการถือศีลอดหรือไม่?

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

การตรวจภายในโดยมากจะหมายถึง การตรวจในสตรีโดยสูตินรีแพทย์จะสอดใส่นิ้วหรือเครื่องมือแพทย์เข้าไปทางอวัยวะช่องคลอดเพื่อคลำดูสิ่งผิดปกติ เช่น แผลหรือก้อนเนื้องอก และจะขูดหรือป้ายเอาของเหลวหรือเนื้อเยื่อภายในมาป้ายกับแผ่นกระจก นำไปส่องกล้องหรือเพาะหาสิ่งผิดปกติต่อไป การป้ายกระจกและย้อมสี เป็นวิธีการที่เรียกว่า Pap smear นำมาจากชื่อของผู้ค้นพบวิธีการเป็นคนแรก เป็นชาวกรีก ชื่อ Papanicolaou

คำวินิจฉัย

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله وصحابه أجمعين ... وبعد :

นักนิติศาสตร์อิสลามมีความเห็นที่ต่างกันในเรื่องการตรวจภายในหรือการทำหัตถการรักษาในช่องคลอดสตรีและการตรวจหรือการทำหัตถการรักษาทางทวารหนัก ทศนะของนักวิชาการสังกัดมัชฮับอัช-ชาฟีอีัย เห็นพ้องกันว่า การกระทำดังกล่าวนั้นถือเป็นสิ่งที่ทำให้เสียการถือศีลอดของผู้รับการตรวจที่อยู่ในระหว่างการถือศีลอด ทั้งนี้ไม่ว่าในขั้นตอนของการตรวจดังกล่าวจะเป็นการใช้นิ้วมือสอดช่องคลอด หรือช่องทวารหนักหรือใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์หรือวัตถุอย่างอื่นก็ตาม ⁽¹⁾ ส่วนนักวิชาการสังกัดมัชฮับอัล-หะนะฟีัย มีทัศนะว่า หากปลายของสิ่งที่สว่างล้ำเข้าสู่ภายในช่องคลอดหรือทวารหนัก (เช่นนิ้วมือ หรืออุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้ตรวจภายใน เป็นต้น) ยังคงอยู่ภายนอก

(1) กิตาบ อัล-มััจญ์มูอ์ ชัรฮุลมุฮัซซัษ; อัน-นะวาเวีย : 6/336 ประเด็นว่าด้วยกรณีหากบุคคลนำนิ้วมือของตนหรืออื่นจากนิ้วมือเข้าสู่ภายในช่องทวารหนักหรือช่องคลอด

และมีได้หายเข้าไปในอวัยวะส่วนนั้นทั้งหมด ก็ไม่ทำให้เสียการถือศีลอดแต่อย่างใด (1)

สำหรับนักวิชาการสังกัดมัซฮับ อัล-มาลิกีย์มีทัศนะว่า หากสิ่งที่ล่วงล้ำเข้าสู่ทวารล่าง (คือ ทวารหนักและช่องคลอด) เข้าไปถึงกระเพาะหรือลำไส้ใหญ่และทวารล่างนั้นมีลักษณะเปิดกว้าง เช่น ทวารหนักและช่องคลอด เป็นต้น กอปรกับสิ่งที่ล่วงล้ำเข้าสู่ทวารล่างเป็นของเหลวหรือสารเหลว ถือว่าทำให้เสียการถือศีลอด แต่ถ้าสิ่งที่ล่วงล้ำผ่านทางทวารล่างเป็นของแข็งหรือวัตถุโดยเข้าไปถึง กระเพาะหรือลำไส้ใหญ่ ก็ถือว่าไม่ทำให้เสียการถือศีลอดแต่อย่างใด (2) ส่วนนักวิชาการสังกัดมัซฮับ อัล-ฮัมบะลี มีทัศนะว่า การที่สตรีนำเอานิ้วของนางหรืออื่นจากนิ้วของนาง เข้าสู่ภายในช่องคลอด ของนางถึงแม้ว่านิ้วมือของนางจะเปียกน้ำก็ตาม ไม่ทำให้เสียการถือศีลอด (3) ส่วนการนำสิ่งหนึ่ง สิ่งใดล่วงล้ำเข้าไปภายในทวารหนัก เช่นการเหน็บยาสวนทวารหนัก เป็นต้น ถือว่าทำให้เสียการถือศีลอด (4)

พิจารณาแล้ว จึงวินิจฉัยได้ว่า ในกรณีของการตรวจภายในหรือการทำหัตถการรักษาใน ช่องคลอดสตรีและการตรวจทวารหนักโดยมีการสอดใส่วัตถุหรือของเหลวเข้าไปภายในขณะที่สตรี ผู้รับการตรวจถือศีลอดอยู่นั้น ทำให้เสียการถือศีลอด แต่ถ้าการตรวจรักษาดังกล่าวไม่มีการสอดใส่ สิ่งใดๆ เข้าไปภายใน ก็ไม่ทำให้เสียการถือศีลอด ดังนั้นผู้รับการตรวจทางทวารหนักจึงสมควรหลีกเลี่ยงจากกรณีดังกล่าวด้วยการนัดเพื่อรับการตรวจในเวลาที่ดินมิได้อยู่ในสภาพของผู้ถือศีลอด

والله اعلم بالصواب

อาซิส พิทักษ์คุมพล

จุฬาราชมนตรี

(1) อัล-ฟิกฮุลอิสลามีย์ วะ อะดิลละตุฮฺ; ดร.วะฮ์บะฮ์ อัล-ซุฮัยลีย์ : 2/654, และ อะห์ลุลนะลกะลาม พิลพะตาวา อัล-อะห์กาม; ซัยด์ อะฏียะฮ์ คีอกร์ : 1/190 ภาคที่ 2

(2) อัล-ฟิกฮุลอิสลามีย์ ว่าจะอะดิลละตุฮฺ; ดร.วะฮ์บะฮ์ อัล-ซุฮัยลีย์ : 2/660

(3) อังแล้ว : 2/677

(4) อังแล้ว : 2/670